

2018/2019. tanév

Országos írásbeli forduló

II. kategória, 9-10. évfolyam

Írásbeli feladatlap
versenyző példánya

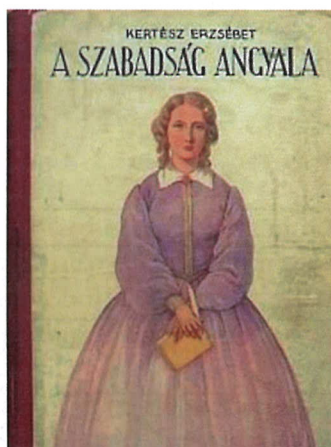
A versenyző tanuló kódszáma:

--	--	--	--

A kódszámot a 3. feladat fölé is fel kell írni, hogy minden lapon rajta legyen.

Elért pontszám:

/128 pont

Üdvözlünk, kedves Versenyző!

A középiskolai közösségi szolgálat keretében lehetőséged van bekapcsolódni egy *Hatalom és demokrácia* című kiadvány szerkesztésébe. Azt a feladatot kapod, hogy a témát Kertész Erzsébet *Harriet regényén* keresztül világítsd meg. Ahogy belelapozol, és haladsz az olvasással, sokféle gondolat fogalmazódik meg benned, az elsöre talán lányregénynek tűnő könyvvel kapcsolatban.

Munkád során a **könyvtár nyomtatott állományát** használhatod, a számítógépeket és egyéb saját vagy könyvtári internetes eszközöket nem.

90 perc áll rendelkezésedre a feladatok megoldására.

Mielőtt belevetted magad a munkába, javasoljuk, **tekintsd át**, milyen feladatok és **melléletek** várnak rád, és ennek tükrében tervezd meg, hogyan használod fel az idődet!

Kérjük, hogy a feladatlapot **tollal** töltsd ki!

A feladatlaphoz a következő melléletek tartoznak:

- egy könyv, melynek ISBN száma: 978-963-11-9380-0,
- egy 4 oldalas melléklet találati halmazokkal.

A melléleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.

Támogatóink:

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, Nemzeti Tehetség Program
Móra Könyvkiadó

1.

Nem egészen érted, hogy ez a könyv hogyan kapcsolódik a hatalom és demokrácia témájához.

a) A regényen olvasható ajánló segítségével megpróbálsz a készülő kiadványhoz köthető kulcsszavakat találni, megfogalmazni. Írj hármat! Indokold mindegyiket röviden, miért kapcsolódik a hatalomhoz vagy a demokráciához!

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	

b) Hogy hívják a könyvnek azt a részét, ahol az ajánlót találtad?

c) Most már látod, hogy a mű valóban kapcsolódik a témához. El is készíted a bibliográfiai hivatkozását, hogy majd az ajánlódban pontosan tudd megadni. Írd ide!

2.

Folytatod a regény témához kapcsolódó vonatkozásainak feltérképezését. Ennek érdekében az alábbi 3 téma mentén kerestél. 19 találatot gyűjtöttél ki, melyek a mellékletben találhatóak.

a) Írd be a 2. oszlopba, mit is kerestél!

b) Add meg 2-2 olyan forrás sorszámát a listádról, amelyek a témáról szólnak!

	a) A keresett kifejezés	b) 2 róla szóló forrás
Ennek az ifjúsági regénynek a szerzője		
A könyv témájául szolgáló regényíró		
A regény címe, mely a „vihart kavarta”		

18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	
38.	

c) A mellékletben található adatbázisokat miért érdemes használni ebben a feladathelyzetben?

Adatbázis rövid neve	2-2 db az adatbázis tartalmához és/vagy funkciójához kapcsolódó jellemző

A versenyző tanuló kódszáma:

3.

A találati halmazokat tovább elemzed, hogy lásd, mit érdemes megnézned.

a) Kertész Erzsébet kezében lévő regénye mikor jelent meg először, és mi volt a teljes címe? Ezt hányas számú találatból tudod?

b) Kertész biztosan különböző forrásokat is felhasznált ezen regény írásához. A listádon lévő művek közül melyik sorszámát használhatta fel ő is? Indokold válaszod a művek adatai alapján!

c) A kritikusok azzal vádolták Harriet Beecher-Stowe-t, hogy hazugságokra épül a regénye. Erre válaszul az író megírja azt a könyvét, melyben dokumentumokkal is bizonyítani kívánta a rabszolgaságra vonatkozó leírásainak hitelességét. Melyik számú rekord mutat erre a műre? Miből gondolod?

d) A *Tamás bátya kunyhója* első magyar fordítójának utána szeretnél nézni. Jegyezd fel a nevét és a kötet megjelenésének dátumát!

e) A magyar fordításból több részletet is ki kellett hagyniuk a 19. századi fordítóknak. Milyen magyarázatot találsz erre a találati listádban? Add meg a vonatkozó találat(ok) sorszámát! Írd le röviden a tényleges magyarázatot!

f) Milyen típusú kézikönyvet vennél kézbe, ha szeretnél részleteket megtudni a következő, a forráslistádból kiemelt részletre? „Iryni [...] egyike a magyar irodalomtörténet halálra ítélt tollforgatóinak”?

g) A listádból az alábbi főcímű művek iskolád könyvtárában nincsenek meg, de ott szeretnéd elolvasni. Melyikhez hogyan juthatsz hozzá?

A szabadság angyala:

Fekete kezdetek:

h) Harriet Beecher-Stowe írónőről fia is írt könyvet. A listád szerint melyik könyvtárban van meg? És ott pontosan hol található?

i) Ki az, aki a *Tamás bátya kunyhója* korai magyarországi megjelenéseit, politikai vonatkozásait kutatta?

j) Kertész Erzsébet művének fogadtatása is érdekes lehet témádban, így a Hungaricanában a mellékletben látható módon szűkítetted a keresésedet. Ettől csak releváns találatokat kaptál? Miért?

39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	
56.	
57.	
58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	
65.	

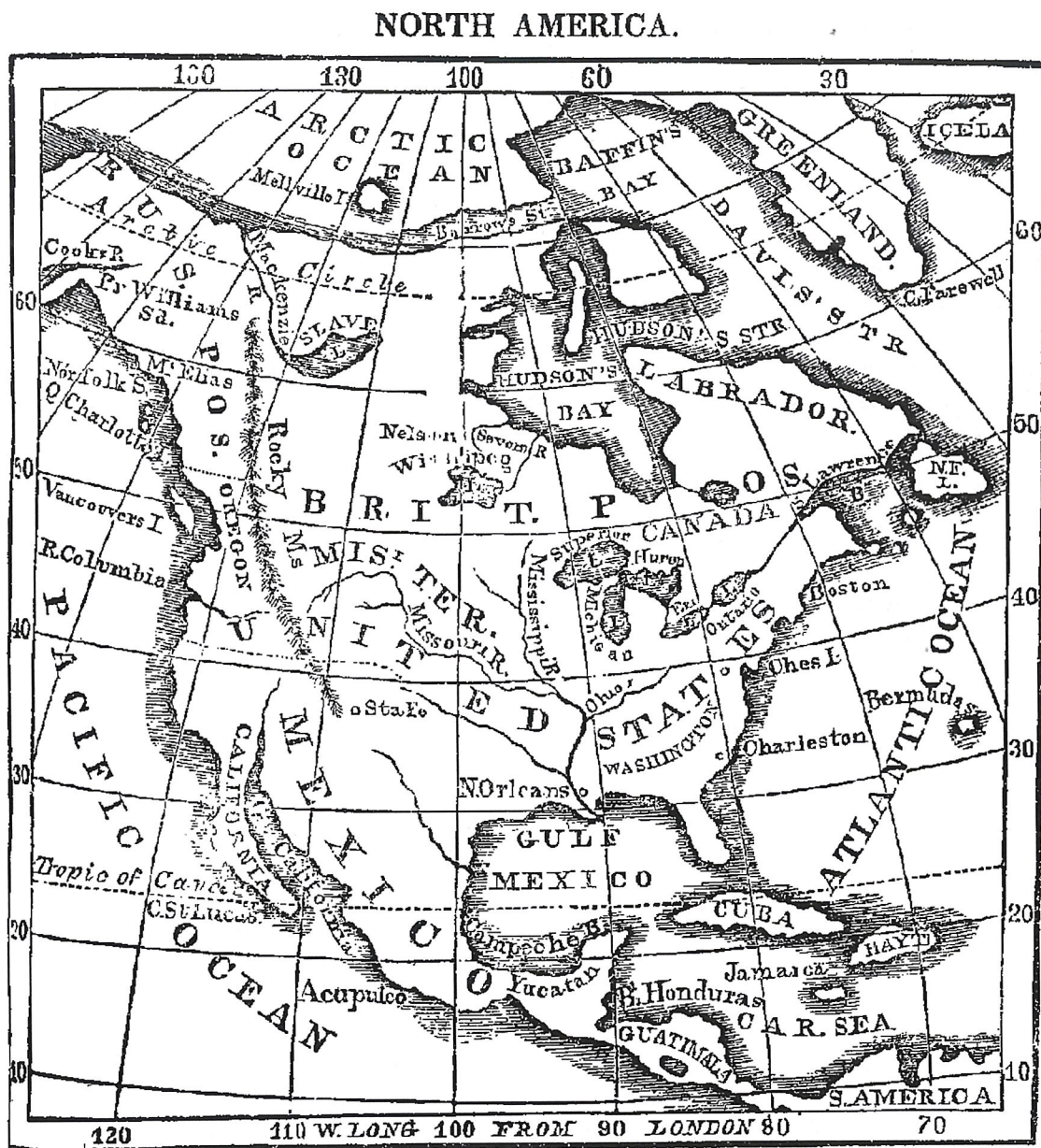
4.

Egy-egy ország, kontinens természeti és gazdasági jellemzőiről sok minden kiderül a különféle tematikus térképeket nézegetve. Régi térképeket a maiakkal összehasonlítva pedig követhetők az országhatárok változásai, az új helyek „felkerülése” a térképre.

Harriet Beecher-Stowe pályája elején a fiatalság számára földrajzkönyvet készített, mely több kiadást is megért. Válaszolj az alábbi kérdésekre! Ehhez használd a könyvtár forrásait is!

a) Rajzold be a térképen, hogy az amerikai polgárháborúban hol húzódott az északi és a déli államok határa!

b) Lehetett volna egy amerikai polgárháborús térkép is az író nő földrajz tankönyvében? Indokold pontos évszámokkal!

Beecher, C. – Beecher, H.: Primary geography for children, on an improved plan. With eleven maps and numerous engravings. 5. kiad., Cincinnati, Corey and Fairbank, 1833, 125. p.

<<https://digital.cincinnati.library.org/digital/collection/p16998coll17/id/4287>> Utolsó letöltés: 2019.01.30.

66.	
67.	
68.	
69.	
70.	

5.

A kezdedben tartott regényben sok történelmet alakító személyről szó van. Ez izgalmassá teszi. Ehhez elkezdés egy mutatót készíteni. Ezen még dolgozol...

Beecher, Lyman 227, 247	Napóleon III. 255
Browning, Elizabeth Barrett 240	Petőfi Sándor 112-113
Byron, George 239	Sand, George 177-178
Clements, Samuel → 26, 68-69	Scott, Walter
Cziráký Sándor 84-86, 162-163, 326	Stowe, Calvin 340
Dickens, Charles 216	Turner, William 164, 166
Kossuth Lajos 111, 172, 218,	Viktória királynő 238
Lincoln, Abraham 98, 193, 256-257	

- a) Írd a mutatóban a kipontozott helyre a megfelelő nevet!
 b) Alább látsz 3 nevet, ami kimaradt a mutatóból. Írd be a táblázatba, hol lesz a mutatóban a helye! Melyik név elé kell beilleszteni?
 c) Jelöld a táblázat megfelelő oszlopában, hogy a regény szövege alapján a hatalom és demokrácia témakörhöz kapcsolható-e a személy!
 d) Indokold is rövid magyarázattal miért illik vagy nem!

Név	Oldal	b) Helye a mutatóban	c) Témába illik?	d) Mi a kapcsolat?
John Brown	254-255.			
Jenny Lind	185.			
Catharine Beecher	49.			

71.	
72.	
73.	
74.	
75.	
76.	
77.	
78.	
79.	
80.	
81.	
82.	
83.	
84.	
85.	
86.	
87.	
88.	
89.	
90.	
91.	
92.	

- e) Kiválasztasz a táblázatból egy, a témához illő személyt, akit a kiadványban is bemutatnál. A könyvtár kézikönyvei segítségével kiegészítéd a jegyzetedet 3 olyan új információval, ami a regényben nem szerepel és a hatalom és demokrácia témájával kapcsolatban fontos lehet!

- f) A legjobban használható forrásod adatait add meg úgy, ahogyan majd a felhasznált irodalomjegyzékben kell!

6.

A nők választójoga visszatérő kérdés a regényben, a Beecher család tagjai nem értenek ebben egyet. „Ha a négerek választhatnak, miért ne választhatnának a nők is?” olvashatjuk a regény 336. oldalán. Egy szerzőtársad az alábbi írta a témáról. De egy más forrásokra építő írást – nyilvánosságra hozás előtt – ellenőrizni kell. A táblázatban lévő szempontok alapján ellenőrizz, és indokold a javítás szükségességét!

- a) A probléma sorszámát írd a szövegben oda, ahol felmerül! Ha kell, több helyre is!
 b) A táblázatban add meg a problémát és indokold, miért az!

Az európai kultúrkör a görög antikvitás óta próbál választ találni arra, milyen politikai berendezkedés a legalkalmasabb az emberek számára. A Locke, Hobbes, Rousseau nevéhez fűződő államelméletekre gyakran hivatkoznak, ha a hatalom és demokrácia helyzetét tárgyalják. (Paczolay)

A demokrácia alapfeltétele, hogy azonos jogokat biztosít mindenkinek. 1870-ben Wyoming amerikai állam döntött először a nőkre is kiterjedő általános szavazójog bevezetéséről. Míg Svájcban csak 1971-ben szereztek meg az egyenjogúságot a választásokon a nők. (Dirner, 1910)

Magyarországon az 1848. évi V. törvényekben még ez szerepel: a hazaárulók, a csempészek, a gyújtogatók, a gyilkosok és a nők nem kaphatnak választójogot, erre 1919-ig várniuk kellett. (Simándi, 2009)

Elengedhetetlen volt az azonos jogok biztosításához, hogy a nők is tanulhassanak, érettségi vizsgát tessenek. Veres Pálné kezdeményezésére 150 éve indult az első magyar nőképző iskola. „Sorakozzunk ama zászló alá, mely a nőnek a komoly tudományok előcsarnokába való bevezetését célozza!” (Rácz, 2017, 5.)

A századfordulótól jelentősen megváltozott a nők helyzete és megítélése a társadalomban. Az átalakulás egyik mérföldköve Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter 1895. december 19-én kelt leirata. Ezzel a nők számára lehetővé vált, hogy bölcsészeti, orvosi és gyógyszerészeti pályákra kerüljenek.

Felhasznált irodalom

Dirner Gusztáv (1910): A női választójogról. Budapest, Franklin Társulat

Gráberné Bősze Klára (2017): Nőnevelő intézmények a 19. század végétől a 20. század végéig. A

Wlassics Kollégium. In: Könyv és Nevelés, 2. sz., 98-107. p.

Paczolay Péter (1997): A legfőbb hatalom eredete. Újkori államelméletek. In: Rubicon, 8. sz., 25-29. p.

Rácz Gizella (2017): Veresné a legmenőbb magyar nő. In: Méhésznők Lapja, 2. sz., 5. p.

Simándi Irén (2009): A nők parlamenti választójogának története Magyarországon, 1919–1945. In:

Rubicon, 4. sz., http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/a_nok_parlament (2019.01.27.)

Ssz.	Ellenőrzési szempont	Probléma
1.	Minden adat forrással alátámasztott?	
2.	A források mindenhol a célnak megfelelőek?	
3.	Formailag pontosak-e a szöveg közbeni hivatkozások?	

93.	
94.	
95.	
96.	
97.	
98.	
99.	
100.	
101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	

- b) Milyen típusú kézikönyvben néznéd meg, hogy Kertész Erzsébetnek vannak-e más nőket, női jogokat érintő művei?

7.

A képen Viktória királynőt látod. Harriet Beecher-Stowe angliai látogatásakor hivatalosan nem találkozik a királynővel, de többször utal arra, hogy ebben a királynőt hatalmi pozíciója gátolta meg. Kézikönyvek segítségével jársz utána az alábbiaknak.

a) Mely koronázási jelvények láthatók a képen?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Forrás: Viktória legendás 1839-es brit Una and the Lion arany 5 sovereign (5 font sterling) érméje. National Museum of American History

b) Írd a megfelelő számot a képre!

c) Sorolj még 3 lehetséges koronázási jelvényt!

d) Add meg, hogy az alábbiak mit jelképeznek!

korona:

jogar:

e) Add meg a legjobban használható forrásod bibliográfiai adatait úgy, ahogyan majd az irodalomjegyzékedben kell!

f) Milyen típusú kézikönyvet használnál, hogy gyorsan utánanézz, hogy Viktória királyné uralkodása alatt milyen hatalmi harcok dúltak a világban?

g) Ha erről írni akarsz, akkor a szövegben a hatalom fogalmat biztosan sokszor kell majd használnod. Milyen típusú kézikönyv segíthet választékosan fogalmazni?

107.	
108.	
109.	
110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	
119.	
120.	
121.	
122.	
123.	
124.	
125.	
126.	
127.	
128.	

Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában!

Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak! A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.

Találati halmazok a témában sorszámozva

Találatok 3 találat (0,289 másodperc)

Evangélikus Élet, 1968 (33. évfolyam, 1-52. szám)		1.
	1. 1968-03-03 / 9. szám [...] erőszakkal a rosszul értett egyéni szabadság és jólét jegyében megakadályozni nem [...] új írás jelent meg Szerzője Kertész Erzsébet címe Harriet regénye Harriet Beecher Stowe amerikai lelkész lánya volt Fiatal [...] gondoljai között is másokon Harriet Beecher Stowe bár a XIX században élt [...]	
Új Szó, 1966. október (19. évfolyam, 271-301. szám)		
	2. 1966-10-15 / 285. szám, szombat [...] Jókai: Rab Ráby népszerű Jókai: Szabadság a hó alatt I II [...] Egyszer vagyok fiatal 14 felül Beecher Stowe: Tamás bátya kunyhója 119 felül [...] Kálmán Jenő: Sic az iskolában Kertész Erzsébet: Teleki Blanka 13 felül [...]	2.
Új Szó, 1965. december (18. évfolyam, 333-362.szám)		
	3. 1965-12-02 / 334. szám, csütörtök [...] Barabás T: Rákóczy hadnagya, A Szabadság magvetője 19 90 Barabás T [...] J Egyszer vagyok fiatal 14 Beecher Stowe: Tamás bátya kunyhója 21 Bek [...] francia nyelvkönyv gyermekeknek 15 75 Kertész E: Szonya professzor 15 75 [...]	3.

Magyar Országos Közös Katalógus

Szerző: Stowe, Harriet Beecher- (1811-1896)

Egységesített cím: A key to Uncle Tom's cabin (magyar)

Cím és szerzőségi közlés: Kulcs Tamás bátya kunyhójához : közlése a valóságos történeteknek és okleveleknek, melyekre a mű építve volt / ... Beecher Stowe Henriette után angoltól Irinyi József

Megjelenés: Pest : Müller Ny., 1853

Terjedelem, fizikai 241 p. 21 cm

jellemzők:

Szolgáltató könyvtárak:

- Országos Idegennyelvű Könyvtár 1 példány

Szerző: Kertész Erzsébet (1909-2005)

Cím és szerzőségi közlés: A szabadság angyala : Harriet Beecher-Stowe életének regénye : fiatal lányoknak / Kertész Erzsébet ; Biczó András rajzaival

Megjelenés: Budapest : Dante, [1940]

Terjedelem, fizikai 144 p. 24 cm

jellemzők:

Szolgáltató könyvtárak:

- Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér
- EKE - OFI - Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum
- Országos Széchényi Könyvtár 1 példány

Melléklet a Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Versenyhez
2018/2019. tanév, Országos írásbeli forduló
II. kategória, 9-10. évfolyam

Cím és szerzőségi közlés: Nagy asszonyok élete / Összegyűjt., [bev.] Szikra

Megjelenés: Bp. : Singer és Wolfner, 1912

Terjedelem, fizikai jellemzők: 235 p. 21 cm

jellemzők:

Megjegyzés:

Sorozat: (Karrierek [5.]

Tartalom: 1 Tsző-Szi Szikra-- 2 Theodora Tormay Cecile-- 3 Siennai Szent Katalin Szikra-- 4 Jeanne d'Arc M. Hrabovszky Júlia-- 5 Mme de Maintenon Gineverné Győry Ilona-- 6 Montijo Eugénia Balla Ignác-- 7 Harriet Beecher-Stowe G. Győry Ilona-- 8 Nightingale Florence Gineverné Győry Ilona-- 9 Sonja Kovalevska Glücklich Vilma-- 10 Helen Lorin Grenfell Bédy-Schwimmer Rózsa-- 11 Veres Pálné Szemere György-- 12 Torma Zsófia dr. M. Hrabovszky Júlia-- 13 M.me Jane Dieulafoy M. Hrabovszky Júlia-- 14 Mme Curie Bédy-Schwimmer Rózsa

Osztályozás (ETO): 92:396(100)(082)396(100)(082):92929-055.2(100)

Szolgáltató könyvtárak:

- Verseggy Ferenc Könyvtár
- Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár

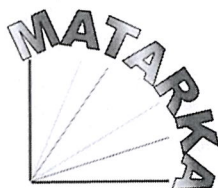
Szerző: Stowe, Harriet Beecher 1811-1896 (viaf)32003151

Cím és szerzőségi közlés: Tamás bátya kunyhója / Harriet Beecher Stowe ; átd. Darvai Móric

Megjelenés: Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2016

Szolgáltató könyvtárak:

- OSZK. Magyar Elektronikus Könyvtár

Színház - Fédra fitness (Euro Center-Club Fitness); Tamás bátya kunyhója (Trafó); Kortárs Dráma Fesztivál (Merlin, Thária és új Színház)

Figyelő, 2009. (53. évf.) 48. sz. 73. old.

Szerzők: Szerb Antal

Családi pensio (Kertész Erzsébet regénye)

Nyugat, 1937. (30. évf.) 11. sz.

Teljes szöveg: Elektronikus Periodika Archívum

Szerzők: Bogle, Donald - Kaposi Ildikó (ford.)

Fekete kezdetek : A Tamás bátya kunyhójától az Amerika hőskoráig

Metropolis: filmelméleti és filmtörténeti folyóirat, 2005. (9. évf.) 2. sz. 58-67. old.

Teljes szöveg: metropolis.org.hu

Szerzők: Dörgő Tibor

A Tamás bátya kunyhója fogadtatása Magyarországon Teljes szöveg (HTML)

Irodalomtörténeti közlemények, 1999. (103. évf.) 1-2. sz. 90-100. old.

Teljes szöveg: Elektronikus Periodika Archívum

www.itk.iti.mta.hu EPA 2007-ig, ITK 1996-tól

6.

7.

8.

9.

10.

11.

Melléklet a Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Versenyhez
2018/2019. tanév, Országos írásbeli forduló
II. kategória, 9-10. évfolyam

Cutter: 820 S 92

Szerző: Stowe, Charles Edward

Cím: Onkel Toms Mutter : Harriet Beecher-Stowe - ihr leben in Briefen und Tagebüchern / Charles Edward Stowe ; Übers. von Margarethe Jacobi

Címfordítás Harriet Beecher-Stowe élete leveleiből és a fia által írt folyóiratokból szerkesztve

Dátum: 1988

Megjelenés: Berlin : Evangelische Verlagsanstalt GmbH.,

Terjedelem: 237, [1] p., 16 t. : ill. ; 22 cm

Tárgyszavak: Stowe, Harriet Beecher- (1811-1896)
angol irodalom
Amerikai Egyesült Államok

12.

	Lelőhely	Jelzet	Státusz
1	Irodalmi olvasó	820 S 92	Kölcsönözhető

Internetes keresők találati halmazaiból

1852. március 20. Könyvpiacra kerül a Tamás bátya kunyhója - Rubicon

www.rubicon.hu/.../1852_marcius_20_konyvpiacra_kerul_a_tamas_batya_kunyhója/

Stowe a rabszolgaság megszüntetését követelő mozgalom, az ún. abolicionisták egyik aktivistája, művét állítólag az 1850-ben kiadott, rabszolgákra vonatkozó törvény ihlette...

13.

Monitor: Fekete fehéren

<https://hvg.hu/hetilap.monitor/200601HVGFriss2121>

Az 1960-as évek visszajára fordult Tamás bátya alakjának... megítélése....Az afroamerikaiak egyenjogúsításáért küzdők kódolt rasszizmust láttak ... hogy Beecher Stowe a felszabadult rabszolgák boldogulását óshazájukban, Afrikában tudta elképzelni...

14.

Tamás bátya robbantotta ki az amerikai polgárháborút? Index - Tudomány

<https://index.hu/tudomany?p=112>

a Tamás bátya a világ más tájain is „nagyot szólt”... a magyar olvasók...egyes részeit a cenzúra nem is engedte közölni... a feketék sorsában a Habsburg-abszolutizmus igája alatt sínylődő magyarság helyzetét vélték felismerni.

15.

A "kis hölgy", aki a Tamás bátya kunyhóját írta - Cultura.hu

<https://cultura.hu/kultura/a-kis-holgy-aki-a-tamas-batya-kunyhajat-irta/>

Stowe kapcsolatba került szökött rabszolgákkal...déli államokban tett látogatásai...1850 Egyesült Államokban börtönbüntetés járt...ha valaki szökött rabszolgát fogadott a házába....Északra is kiterjesztették, ahol az emberek többségeellenzte a rabszolgartartást.

16.

Népszava Kossuth Lajos a Fehér Házban

https://nepszava.hu/1116896_kossuth-lajos-a-feher-hazban

Kossuth Lajost a szabadságharc bukását követően Törökországba .... Amerikába a magyar szabadságharcvezére... Brooklynban ...protestáns lelkipásztora - a világsikerű Tamás bátya kunyhója szerzőjének, Harriet Beecher Stowe-nak egyik bátyja - Henry Ward Beecher fogadta....Kossuth minden helyen az alkalomhoz illő beszédet tartott... “Mindent a népért és mindent a nép által.”...

17.

Konkrét szövegrészletek, jegyzetek

18.

Dörgő Tibor: A Tamás bátya kunyhója fogadtatása Magyarországon. In: Irodalomtörténeti közlemények. 1999. 1-2. sz., 90-100. p. URL: <http://epa.oszk.hu/00000/00001/00008/dorgo.htm> Utolsó letöltés: 2019.02.04.

Irínyi József, az 1848. évi 12 pont összeállítója, egyike a magyar irodalomtörténet halálra ítélt tollforgatóinak, a Tamás bátya kunyhójához 23 lapos előszót írt. Irínyi József a teljes regény közreadására törekedett. Nem léphetett ki azonban az adott történelmi helyzetből. Beecher Stowe - mint utaltam rá - az amerikai közéletre akart hatni. Az Egyesült Államok polgárai ismerték Európa forradalmi harcait, befogadták a magyar emigránsokat, és éppen a regény írása idején hallgatták Kossuth beszédeit (1851. november-1852. július). A napi eseményekből adódott tehát a párhuzam a rabszolgák felszabadítása és az európai helyzet, a magyarok szabadságküzdelme között. A Tamás bátya kunyhója ilyen utalásait a Bach-korszak önkényuralmi rendszere nem tűrte el. [...] Megemlítem viszont, hogy a magyar jobbágyszabadságadás példaként állítása megmaradt.

Dörgő Tibor: A Tamás bátya kunyhója fogadtatása Magyarországon. In: Az Országos Idegennyelvű Könyvtár évkönyve, 2002 / [szerk. Eszesné Merész Irén, Komáromi Sándor]. – Budapest : Országos Idegennyelvű Könyvtár, 2002. – 235 p.

19.

A tanulmányban hivatkozott források:

- M. Rokus: Tamás bátya [Harriet Beecher-Stowe nyomán] : Gyermekek számára. Pest : Bucsánszky, 1856. 130 p.
- Beecher-Stowe, Harriet Elizabeth: Tamás bátya kunyhója vagy néger élet a rabszolgatartó Amerikai Államokban. 4 kötet. / Beecher Stowe Henriette után angolból ford. Irínyi József. Pest : Müller, [1853] ism. oldalszám
- Tatár Péter: Tamás bátya vagy Egy szerezcsen rabszolga története / Harriet Beecher-Stowe után. Pest : Bucsánszky Ny., 1857. [47] p.
- Tamás bátya kunyhója : kép az amerikai rabszolga-életből / Stowe H. angol eredetije után. Budapest : Méhner, [1890]. 64 p. (Mulattató és hasznos olvasmányok a magyar nép számára 37.)
- Harriet Beecher-Stowe: Tamás bátya kunyhója : elbeszélés az ifjúság számára. ford. Fésüs György. Pozsony ; Budapest : Stampfel, [1894] 143 p. ;
- Tamás bátya kunyhója / az ifjúság számára átdolg. Christián M. ; ford. Győry Loránd. Budapest : Lauffer, [1896]. 78, [2] p.
- Stowe, Harriet Beecher: Tamás bátya kunyhója. I-II. angolból átdolgozta Darvai Móric. Budapest : Lampel, [1924] 296 p.
- Stowe, Harriet Beecher: Tamás bátya kunyhója vagy Néger-élet az amerikai rabszolgatartó államokban I-II. [ford. Kosáryné Réz Lola] (Híres könyvek 16-17.) Budapest : Athenaeum, 1925 - erről van alább az újságcikk - ez a tétel kimaradhatna, feladat: az ott szereplő adatok alapján elkészíteni a hivatkozást.
- Stowe, Harriet Beecher: Tamás bátya kunyhója / átd. Tildy Jolán [Tahitótfalu] : Sylvester, [1928] 172 p.
- Beecher Stowe, Harriet: Tamás bátya kunyhója. ... ford. és átd. Benedek Marcell Budapest : Móra, 1993 146, [3] p.